

testvéreivel meghasonlásban él. Csak egy ritmusra lehet evezni Jézus hajójában. Ha nem így van, akkor már befolyt a hajóba a víz és kapkodunk.

13. Új harmónia a világgal

A világgal való viszonyunk nagyon sok fokozaton mehet keresztül. A természetes ember naivan és gyanútlanul beleáll a világba és vállalja törvényeit. Az eszmélődő ember hamar rájön arra, hogy a világgal való illetén „lepaktálás” épp az ember igazi igényeit - mélyen emberi igényeit - a másikat és Istent kereső vágyait nem elégíti ki. Ebben a fázisban szoktunk szembehelyezkedni a világgal és „másvilági” vigaszt keresünk, amely majdnem mindig össze van kapcsolva a világtól való meneküléssel. Ezen a fokon a világban csapdát vagy ellenséget látunk, és hajlunk arra, hogy mindenestől elutasítsuk. A Jézussal való összefonódottság azon fokán, amikor már mindhárom lelki képességünkkel (értelem, akarat, érzélem) viszonylagos szinkronba jutottunk Vele, kezdjük megtalálni a világhoz való új és helyesebb viszonyunkat. Ahogy Jézus imádkozta: „Nem azt akarom, hogy vedd ki őket a világból, hanem hogy őrizd meg őket a gonosztól” (Jn 7,15). A világot, annak építését, annak örömeit vállalhatjuk mindaddig, amíg nem a gonoszt szolgálja. Jézussal összebarátkozva már kezünkben van egy szűrő, amelynek segítségével a világ nagy tengeréből kiszűrhetjük a jót, az igazat, a szépet, és így elkülöníthetjük attól, ami a jó-igaz-szép álarcában megjelenő gonosz. Csak az utóbbit nem vállalhatjuk.

Ha most nem a külső világra, hanem önmagunk adottság-világára tekintünk: testi-lelki konstitúciónkra, öröklött ösztönvilágunkra, akkor is mondhatjuk, hogy Jézus barátsága olyan szabályozási rendszert adott kezünkbe, amelyen keresztül engedve nagy erejű ösztöneinket, azok építeni, és nem rombolni fognak.

Jézus barátjaként már nem megsemmisíteni akarjuk a mindenestől rossznak nevezett világot, már nem elpusztítani vagy elfojtani akarjuk ijesztőnek ítélt ösztöneinket, hanem egyszerre kezdjük abba az irányba áramoltatni, amelyet Jézus megengedhetőnek, boldogítóknak mondott.

Így fog a trágyás talajból virágba borulni a növény. A visszatetszőnek minősített szerves anyagok bomlásából élénk áll az illatos virágszirom. A lélek lendülete, a szeretet sodrása átlelkesíti és megneemesíti az anyagot, a testet, az ösztönt. Az a világ, az az ösztönerő, amelynek helyes célokat, jézusi célokat adtunk, nem ellenségünk lesz, hanem munkatársunk. Ha mégis ellenségünké válik, az csak azért lehet, mert engedjük szerteficánkolni, külön utakon járni, nem szerveztük be az egészbe.

A Jézussal való harmónia, harmóniát jelent a világgal és saját ösztönvilágunkkal. Harmóniát mondtam

és nem küzdelem-nélküliséget. Jézussal való barátságunk nem a nirvánába süllyeszt, hanem az alkotó életbe, a tevékeny szeretetbe emel.

Uram, eme a lelkigyakorlaton meg kell fogalmaznunk az új, a jelenleg optimális harmóniát Veled és Általad a világgal. Ha ez a harmónia létrejön, akkor mi is felocsúdunk, hogy micsoda csodát tett bennünk az Úr. Elűzte félelmeinket, lecsendesítette a külső és belső vihart. Ebből az élményből hitünk csak megerősödve kerülhet ki. Mi is leborulunk a tanítványokkal és elrebegjük a megtapasztalt csodát: Valóban Isten Fia vagy!

1975.

GARAY ANDRÁS

ETŰDÖK - A MIGRÁNS KÉRDÉS-HEZ...

1. Szusi

Mikor Mohamed 632-ben meghalt utódlási harc tört ki a követők között. Volt, aki az apósát, volt, aki a vejét kívánta vezérnek. Ekkor két részre szakadt az iszlám, szunnitákra (87%) és síitákra (13%). Ők azóta – tehát közel 1400 éve - halálosan gyűlölik egymást. Vannak szunnita országok (pl. öböl menti országok Szaud Arábia, afrikai országok stb.), vannak síita országok (Irán) és vannak kevert országok: Szíria, Irak, Jemen. Azért van ezekben az országokban háború, mert a szűkülő erőforrások (sok gyerek, olcsó olaj) és a nemzetközi politika és gazdasági érdekek (olaj) felerősítettek a régi vallási, hitbeli ellentéteket. Egy szunnita soha nem fogad be egy síitát és fordítva sem. Az ott lakó keresztények – sajnos, vagy nem, többségükben- a síiták pártján állnak, mert így közösen lehet csak esélyük a szunnitákkal szemben, hiszen mindketten kisebbségek. Hova meneküljön egy síita? Egy szunnita országba? Oda nem lehet, hiszen ők az ellenségek. Így marad Európa. Tudom, leegyszerűsíttem mindezt, de a vallási háttér nélkül ez az egész migráns ügy érthetetlen.

2. Gondold meg a napeletem!

Az arab országok az olajból tudták fenntartani a szociálpolitikát és az ország fejlesztését (ezek különben kézműves és mezőgazdasági országok). Lehetővé vált az életszínvonal emelése, a demográfiai bumm - hiszen az olaj árát fokozatosan emelni tudták, a fejlett világ megfizetett érte. Viszont mára túl drága lett az olaj és mindenki keresi az alternatívát (szél, nap, víz, biomassza). És ez sikerül is: pl. Dániában már az lakosságot 100 %-ban ellátják alternatív energiával. És jönnek az elektromos autók stb. Van egy technikai fejlődés. Az olajban túlkínálat van, esik az olajár. Csökken és kevés az olajországi bevétel. A kevés bevétel miatt összeomla-

nak az olajpénzre épülő ellátórendszerek. Ezt még tetézte, hogy látván a bajt, az állomok (hadurak minden oldalon) a megmaradó pénzeket fegyverekre költötték és hatalmas fegyverkészletek jöttek létre – és ez tudjuk, milyen jó üzlet gyártónak, kereskedőnek, vevőnek egyaránt. Kitért az elégedetlenség. A többit ismerjük. Viszont gondoltunk-e arra, hogy azáltal, hogy hajlandók voltunk magas benzinárat tankolni, mi "tartottuk el" az arab országokat. És most, hogy nem 480 forint a benzin, hanem 330 forint, bizony ők megérik. Tehát ezt a háborús katyvaszt akkor lehet újra megszüntetni, illetve a lappangó feszültségeket lecsillapítani, ha hajlandók leszünk 600 forintot adni egy liter benzinért. Ez a kérdés itt! Ha magas az olaj, hamar véget ér a háború. Ha hajlandók vagyunk a béke árát (meg hogy ne jöjjenek) megfizetni a magas olajárban (meg hogy sokat autózunk, fűtünk, "fejlődünk" stb.) a dolog megváltozik. De azt gondolom ez zsarolás (az volt régen is)! Ezért nincs nagyon kiút ebből a helyzetből, mert mi nem akarunk 600 forintos benzinárat fizetni, ők meg nem akarnak középkori szinten élni. A vallások meg csak rontják a helyzetet. Szíria lakosság évente 400.000 fővel gyarapodik. Ha ezen nincs változás, nem 600, hanem 7-800 forintos benzinárat kellene a békéért fizetnünk. Persze azt is lehetne, hogy nemcsak az olajból élne. Hát miből? Termőföld alig, víz alig, termelőeszköz, tudás alig - illetve nem ennyi emberre. Csapda ez, melybe belenavigálta magát a nem tudatosan gondolkodó, önző világ. Önzés minden oldalon. Kár!

Így kedves barátom. Ki napelemben, hőszigetelésben esetleg hibrid autóban gondolkodsz. Ne tedd, mert migránsokat indítasz el Európá felé!

3. „De szép ház ez, vajon kié”?

Építettünk házakat. Az ember már csak ilyen. Itt ez a szokás. 20-30-40 millió forint, egy-egy élet munkája, vagy generációk anyagi, szellemi összegződése. Más is megteheti. Teszi is. Viszont van, aki nem akar építeni, de meg akarja szerezni. Nem akar építeni, mert nem tud, nem ambiciózus, kulturálisan nem kondicionált. Mit csináljon? Ő is szeretne élni, lakni. Sőt! Neki is jár ez – gondolja, vagy súgják neki. Persze lehet úgy is házhoz jutni, hogy elveszi. De ott az a fránya lelkiismeret. Ekkor jön az ideológia, a metafizika, a vallás. Nyugodtan vedd el, mert Isten azt mondja, ha a másik (háztulajdonos) nem hisz ugyanabban az Istenben, vallásban, akkor az Istennek sem tetszik. Nem igaz, áruló! Abzug! Neked jogod van Isten nevében őt megölni, javait elvenni, adót vetni ki rá, bántani, erőszakolni, megalázni. Nem kell, hogy lelkiismeret furdalásod legyen! Akkor kell, hogy legyen, ha nem teszed! Sőt vegyél egy kalasnyikot és irtsd ki. 300000 forint egy kalasnyikot a piacon. Ez nem nagy pénz, ennyi még van, vagy össze lehet gyűjteni. Sőt még meg is szánnak, hogy milyen nehéz a sorsod és adnak is neked. Hiszen te még vallásos

vagy! Hiszel a könyv Istenében! Te vagy az igaz! Különben is, nekünk európaiaknak lelkiismertfurdalásunk van a keresztes háborúkért, a rekonkviztáért, az egri vitézekért, Szulejmánért. Meg hogy mi is idejöttünk valahonnan, valamikor. Meg különben is. Lőjél!! Nézd, már szétnyitottam az ingemet is!

4. Üdvözet Mossbachból

Feri, feleségem unokabátyja Németországban él. Bár egyetemi tanár volt Temesváron, kisnyugdíjas, hiszen későn ment ki (vásárolták ki) mint népi németet Ceausescu Romániájából. Szépen élnek egy tüchtig kis német városban. Ahogy elgondoljuk: fachwerk házak, középkori templom, főtér, muskátlik, rend, béke, gemütlichtkeit.

Egy vasárnap 2014-ben. Kellemes reggeli, majd séta a templomhoz. Felsepert utcák, teraszok, kirakatok, tisztaság, rend, galambok. A délelőtti napsütésben terjeng a kávé és a sütemények illata. Séta karonfogva, köszönés az ismerősöknek, barátoknak, szaladgáló, vidám gyerekeknek. Mise, olyan, mint egy középosztálybeli mise: a templomi kórus énekel, áhítatos csend, csilingelés, áldozás. Kellemes beszéd, hangulat. Jézus, Bach, falakon képek, gótikus szárnyasoltár. Béke. Kijöve kis beszélgetés, a pap is odajön, majd beülés a teraszra. Cukrászda: apfeltorta, a férfiaknak kisüveg Heineken. Beszélgetés, majd séta haza a muskátlis úton, virágfüzérek. És otthon ebéd és pihenés.

Egy vasárnap 2016-ban. Kellemes reggel. Ma ki marad itthon, mert nem hagyhatjuk egyedül a lakást.

- Mikor szereli már fel Hanzi a riasztót!

- Tudod mennyi a munkája, képzelt Schuberték kamerát is szereltek, meg kezdeményezték az utca lezárását sorompóval!

- Sietnem kell, de ha beszélnek vagy lökdösnek én most visszaszólok!

- Ne tedd, még kinézik, hogy hol lakunk! Így is van már elég baj: ne tetézzük.

Séta. Minden szemetes. Bosszankodás a szemét miatt, meg hogy hiába takarítunk nappal, éjszaka felborogtják a kukákat. Különben is alig lehet aludni éjszaka. Hiába hívják a rendőrséget azt mondják: nincs emberük, meg csukják be az ablakot.

Az emberek csendesen mennek, általában a fél 11-es misére a férfiak. Nők majd este. Muskátlik már alig vannak, a teraszokat beszédtek, vendég sincs. Néhány bolt bezárt. De ez mégiscsak egy középkori város főtere! Gyerek alig. Inkább ne is jöjjenek! Nem gyereknek való, ami történik. A főtéren fiatalok randalíroznak, beszélnek, mustrálnak. Kis lökdösődés a templom előtt. Összefirkált és levizelt falak, köztük a templomé is. Belépek. Végre itt most csend van! De jó, hogy ilyen vas-

tag falakat építettek. Valaki kinn ráerősített a táskarádióra: német fülnek ideges a recitáló zene. A pap szól a hátul ülő híveknek, szóljanak már ki, mert itt mise van, ahogy 700 éve minden nap. Egymásra néznek a hátul ülők. Ki menjen ki? Én, vagy másik? Végül összeszedték a bátorságot és ketten kimentek. Röhögés, kiabálás. Elnézést, szólok a renderőségnek – mondja a pap.

Végre egy kis csend, visszatért valami a régi áhítatból. Csilingelés. Úrfelmutatás. Krisztus értünk adott teste... Mintha a kinti kórus csak erre várt volna és felhangzik az üvöltés: Allah Akbar.

5. Feketemunka

Tefi, a barátom. Eritreai. Gyerekkorát állandó menekülésben töltötte. Bátyját megölték, nővére ellátatlanság miatt gyerekszülés közben meghalt. Tele van a család áldozatokkal. Ő maga is a szerencsének köszönheti az életét. Keresztény.

A faluban sok keresztény élt (2000 éve keresztények!) és pár muszlim. Béke volt, egyszerűség és egymás segítése a számunkra nagyon egyszerű körülmények között. Majd jött a háború, az iszlám futótűzként terjed. Mintha egymásra lícitáltak volna: az az igazi muszlim, aki radikális.

- Mi az! Te nem vagy! Nézd, itt a Koránban ez meg ez van írva. A könyv Isten szava, a próféta kapta.

Így a muszlimok fokozatosan radikalizálódtak. Már nem volt közös üldögélés és éneklés a tűz körül, meg beszélgetés a régi időkről, családról, sorsról. Mindenki bezárkózott, vagy csak a maga köreiben élte a közösségi életét. Aztán jött a hír, hogy három utcával odébb felgyújtották valaki házát. Egy dzsip száguldott végig az utcákon és lövöldöztek. Menekülni kellett, be az erdőbe, ki a mezőre. Az erdőből lehetett látni, hogy hogy csapnak fel a lángok a faluban. Pár nap múlva visszamerészkedtek, alig maradt valami. Sírtak.

Tefi hihetetlen kalandos úton ideért. Jó pár éve lakik itt már. Magyarul is beszél. Ambiciózus.

Tanult, akart, barátai vannak, dolgozik. Sokat.

- Mikor mégysz haza? – kérdezem

- Hova András? - és könnyes lesz a szeme

- Nincs hova. Itt kell élnem veletek és mindent megteszek ezért. De most egy éve félek. Félek a buszon, a munkába menet. Beszólnak, olyanokat kérdeznek még az ismerősök, amit évekig nem kérdeztek.

Hogy mondjam el nekik – hogy bár fekete vagyok – nem kell félni tőlem.

Tudod, András, én nem akarok félelemben élni. Elég volt belőle!

Belenéztem barna szemeibe. Fájdalom, hála és bizonytalanság csillogott benne. És persze kérés is. Bevallom, rabul ejtett.

DÖRY ISTVÁN

A MEGOLDÁS...

A megoldás részletezésekor nem vonatkoztathatunk él Jézus élete és az Édenkert példázatától. De előbb még nézzük meg a **4 legnagyobbat**:

Globalizáció – a **legnagyobb** vallási arrogancia. Nem az iszlám vagy valamelyik szekta hódította meg a világot 99%-át, hanem a tőkéből még több hasznot akaró kapitalizmus szelleme. Akár mások kizsákmányolása, a Föld elpusztítása árán is. Nem a Boko Haram vagy az ISIS pusztítja a legtöbb embert a világon, hanem megsziire hordó fegyverzetekkel a tőkés, olajmágnások, pénzcsinálók.

Bankpénz, kamat – a **legnagyobb** papi bűvészkedés. A bankok lényegében a semmiből tudnak jövőidejű hitelpénzt elővarázsolni – ugyanannak a pénzhegynak az újbóli és újbóli fedezetlen kikölcsönzésével* -, és ezzel az embereket a Föld pusztítására, a jövő felélésére, vagy egyszerűen csak egymás leelőzésére mókuskerékbe irányítani. Régebben ezt a funkciót a főpapok és madár-béljósok töltötték be. Részesek ebben a bűvészkedésben a hiteltervezők, hitelminősítők, banki marketingesek, behajtók – s egyetlen mondat a filozófiájuk: Még több bevétel ...a banknak.

Urbanizáció – a **legnagyobb** migráció, nem más. Ma a legtöbb ember nem városban születik, de városlakóként fog meghalni – és sajnos a város miatt. A város ugyanis a maga sűrűségében, ellátásában, pazarlásában, fosszilis kiszolgáltatottságában és közlekedés-, szállítás-igényében teljesen fenntarthatatlan. Csak egy-két dolognak kell megrendülnie, és a csillogó, gazdag városok csódtömeggé válnak. Milliók koporsójává.

Fosszilis energiák – a **legnagyobb** bűn. A fosszilis energia nem kincs ("ásványkincs"), hanem csapda, és az igénylése bűn, a leghalálosabb bűn. Hozzászoktatjuk magunkat mennyiségben, minőségben, pazarlásban, létszámban, nélkülözhetetlenségben az olcsó fosszilis készletek végfelhasználásához, aztán hopp – és kopp. Ebbe a bűnbe sokan fognak belehalni. Aki fosszilis energiákhoz infrastruktúrát épít – jókora haszonért – halálos bünt követ el embertársai ellen. És a Föld ellen is, mert a Föld ugyan elvan üres olajmezőkkel, de nem tud mit kezdeni a száz év alatt megduplázódó légköri széndioxid-mennyiséggel.

Pénzirányítás helyett: A bankárpapok trükkös pénzirányítása helyett bármit csinálj – szinte biztos, hogy jól teszed. Ők a pénzt tudják – minimális logikával – oda-bűvészkedni, ahol nekik kedvez. Te viszont **rendelkezel az időddel** – fordítsd jóra (kertészet, karitás, család, önkénteskedés, környezetvédelem)!